

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 452/2019-41

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. novembra 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátkou JUDr. Gabrielou Zelemovou, Advokátska kancelária Zelemová & Stankovianska, Heydukova 16, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11 Co 225/2018 zo 7. mája 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

rozhodnutia, ako aj zásadu rovnosti strán sporu. V odôvodnení ústavnej sťažnosti najmä uviedli:

„... právne posúdenie veci prezentované odvolacím súdom v odôvodnení neobstojí aj z dôvodu, že ide o nepredvídateľné, neočakávané rozhodnutie keď súd bez ďalšieho vyslovil názor zhodný z názorom súdu prvej inštancie, ktorý pri tom istom skutkovom stave, keď pred týmto rozhodnutím najskôr žalobe vyhovel a po doložení súkromného odborného vyjadrenia, ktoré žiadnym spôsobom ako dôkaz nevyhodnotil skonštatoval, že týmto vyjadrením bol vyvrátený záver znaleckého posudku súdneho znalca [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] a svoje rozhodnutia oba súdy neodôvodnili žiadnymi právnymi predpismi, z ktorých pri svojich rozhodnutiach vychádzali. Sme tiež toho názoru, že nemožno tolerovať ani formalistický postup súdu, ktorým sa za použitia sofistikovanej argumentácie odôvodňuje zrejma nespravodlivosť.

... znalecké posudky nemôžu byť dôkazom jediným a ani úplne rozhodujúcim. Úvaha súdu musí preto brať na zreteľ aj všetky ostatné dostupné dôkazy o okolnostiach danej veci, musí ich riadne zákonným spôsobom jednak jednotlivo a jednak ako celok vyhodnotiť v súlade so všetkým, čo v konaní vyšlo najavo vrátane toho, čo uviedli strany sporu, a nie vyhodnotiť len náhodným a účelovým výberom časť vykonaných dôkazov. Žalobcovia vo svojich vyjadreniach aj odvolaniach tento nesprávny a nezákonný postup súdov opakovane namietali no ani posledný odvolací súd sa s argumentáciami žalobcov vôbec ale vôbec nevysporiadal.“

4. Vzhľadom na uvedené sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 07.05.2019, č. k. 11Co 225/2018-672 porušené bolo.

Rozsudok porušiteľa Krajského súdu v Trnave zo dňa 07.05.2019, č. k. 11Co 225/2018-672 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Krajský súd v Trnave je povinný uhradiť sťažovateľom trovy právneho zastúpenia vo výške 403,75 EUR..., do 15 dní odo dňa doručenia tohoto nálezu na účet právnej zástupkyne sťažovateľov...“

5. V súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 (ďalej len „rozvrh práce“) bola vec 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi a v zmysle čl. II bodu 3 písm. a) rozvrhu práce bola prejednaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení Jana Baricová – predsedníčka senátu, Rastislav Kaššák a Miloš Maďar.

II.

Relevantná právna úprava

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

9. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

10. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v občianskoprávnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám

zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

11. Sťažovatelia namietajú porušenie označených práv napadnutým rozsudkom, pričom v ústavnej sťažnosti uvádzajú, že *„Súčasne sme proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 07.05.2019, č.k. 11Co 225/2018-672 podali dňa 06.09.2019 na súde prvej inštancie Okresnom súde Dunajská Streda dovolanie. Sťažnosť podávame v dvojmesačnej lehote z opatrnosti vzhľadom nato, že máme skúsenosti s rozdielnymi názormi Ústavného súdu SR na zachovanie lehoty v situácii keď sa voči tomu istému rozhodnutiu podalo dovolanie a až po rozhodnutí NS SR sťažnosť na ÚS SR.“*

12. Ak sa za tejto situácie sťažovatelia domáhajú ochrany uvedených práv jednak na najvyššom súde prostredníctvom dovolania a zároveň aj na ústavnom súde, musí byť ich ústavná sťažnosť odmietnutá pre predčasnosť, pretože o ochrane nimi označených práv, ktorých vyslovenia porušenia sa v konaní pred ústavným súdom domáhajú, bude najprv rozhodovať najvyšší súd. Ústavný súd uzatvára, že prijatím ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie by došlo k vzniku ústavne neakceptovateľného stavu, keď by v zásade o rovnakej veci rozhodovali paralelne viaceré orgány súdneho typu – najvyšší súd a ústavný súd (porov. mutatis mutandis II. ÚS 1/08, II. ÚS 393/2014, III. ÚS 632/2014, IV. ÚS 146/08, IV. ÚS 420/2011). Išlo by o taký stav, ktorý je v právnom štáte neaprobateľný, pretože by mohol viesť k rozdielnym rozhodnutiam v rovnakej veci, čo by malo negatívne (a len obťažne odstrániteľné) dôsledky na právnu istotu, ktorá tvorí integrálnu súčasť princípov právneho štátu.

13. Ústavný súd poukazuje na § 124 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého „ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku“. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že v prípade podania opravného prostriedku (odvolanie či dovolanie) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o takomto opravnom prostriedku, v danom prípade o dovolaní (podobne I. ÚS 169/09). Pritom lehota na podanie takejto ústavnej sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj tiež rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 12. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská proti Česká republika, sťažnosť č. 46129/99 a jeho body 51, 53, 54 alebo vo veci Soffer proti Česká republika, sťažnosť č. 31419/04 a jeho body 47 a 48) napadnutému opravným prostriedkom (riadnym alebo mimoriadnym).

14. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou ústavnou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

15. V dôsledku odmietnutia ústavnej sťažnosti bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti v nej uplatnených.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. novembra 2019

Jana B a r i c o v á
predsedníčka senátu